

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní JUDr. Alenou Hockou v právní věci žalobkyně **M. K.**, bytem B., zastoupené JUDr. Julií Šindelářovou, advokátkou, Mikulášská třída 9, 326 00 Plzeň, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení** se sídlem v Praze 5, Křížová 25 (dále jen **ČSSZ**), v řízení o žalobě ze dne 12.4.2012 proti rozhodnutí žalované ze dne 14.3.2012 č.j. X o invalidní důchod,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 14.3.2012 č.j. X a jemu předcházející rozhodnutí č.j. X ze dne 19.9.2011 se z r u š u j í pro vady řízení a věc se v r a c í žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná je p o v i n n a zaplatit žalobkyni k rukám zástupce JUDr. Julii Šindelářové na nákladech řízení částku 3.840,-Kč nejpozději do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku na účet č. X, VS: 12534, vedený u ČSOB a.s.

O d ů v o d n ě n í :

Včasnou žalobou datovanou 12.4.2012 s připojenou kopií napadeného rozhodnutí i jemu předcházejícího rozhodnutí ze dne 19.9.2011 se žalobkyně domáhá *přezkoumání rozhodnutí* žalovaného správního orgánu, tj. ČSSZ ze dne 14.3.2012, jímž žalovaná zamítla její námitky a potvrdila rozhodnutí ČSSZ ze dne 19.9.2011, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně o plný invalidní důchod pro nesplnění podmínek ustanovení § 38 písm. a) zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, v platném znění (dále jen **zákon**), s odůvodněním, že žalobkyně nezískala potřebnou dobu pojištění ke dni 19.5.2011, kdy došlo ke vzniku její invalidity třetího stupně podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení (dále jen **OSSZ**) Plzeň-sever ze dne 10.8.2011, neboť žalobkyně získala v rozhodném období, tj.

v době od 19.5.2001 do 18.5.2011, pouze 1 rok a 0 dnů pojištění a v době od 19.5.1991 do 18.5.2011 pouze 7 roků a 316 dnů pojištění.

V napadeném rozhodnutí ze dne 14.3.2012 o zamítnutí námitek žalovaná mimo jiné uvedla v odůvodnění, že v námitkách ze dne 9.11.2011 žalobkyně nesouhlasila se stanovením data vzniku invalidity a domnívá se, že se u ní jedná o invaliditu z mládí, když v odůvodnění posudku lékařka OSSZ Plzeň-sever konstatovala, že s ohledem na psychické onemocnění nelze pro předchozí nedostatek lékařských zpráv přesně stanovit počátek vzniku invalidity, i když k první hospitalizaci došlo již v roce 1973, tj. v 17 letech, kdy jí byla diagnostikována oligofrenie v pásmu těžké debility s poruchami chování. V rámci námitkového řízení bylo posudkem o invaliditě vypracovaným ČSSZ dne 11.1.2012 zjištěno, že žalobkyně je invalidní ve druhém stupni dle § 39 odst. 2 písm. b) zákona, přičemž míra poklesu pracovní schopnosti žalobkyně z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu činila 55% a rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 8, písm. b) přílohy vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen **příloha vyhlášky**), pro něž se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 30-45%, přičemž míra poklesu byla stanovena na horní hranici tohoto rozmezí. Tomuto zařazení odpovídají duševní poruchy a porucha chování – mentální retardace – mentální postižení lehkého stupně (debilita), IQ 50-69. Vzhledem k vlivu zdravotního postižení na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, na schopnost pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace byla podle § 3 odst. 2 vyhlášky zvýšena horní hranice poklesu pracovní schopnosti žalobkyně o 10%, takže celkově činí 55%. Ačkoliv byla žalobkyně uznána invalidní pro invaliditu druhého stupně od 19.5.2011, nesplnila podmínku potřebné doby pojištění, neboť získala v rozhodném období, tj. v době od 19.5.2001 do 18.5.2011, pouze 1 rok pojištění místo potřebných 5 let a v době od 19.5.1991 do 18.5.2011 pouze 7 roků a 316 dnů pojištění místo nezbytných 10 let, proto nebylo možno zrušit či změnit rozhodnutí ze dne 19. 9. 2011 a vyhovět jejím námitkám.

Žalobkyně v žalobě mimo jiné vyjádřila nesouhlas s napadeným rozhodnutím, neboť je přesvědčena, že po právu podala žádost o přiznání invalidního důchodu třetího stupně a dále se neztotožňuje s datem vzniku invalidity vzhledem k tomu, k její první hospitalizaci došlo již v roce 1973, tj. při dosažení věku 17 let, kdy byla diagnostikována oligofrenie v pásmu těžké debility s poruchami chování, nelze tedy dospět k závěru, že invalidita vznikla až 19.5.2011, tedy v době, kdy dosáhla věku již téměř 55 let, ač dle posudku o invaliditě odpovídá žalobkyně 6 letům věku. Dále bylo uvedeno, že v současné době je vedeno řízení o její způsobilost k právním úkonům a z vypracovaného znaleckého posudku jasně vyplývá, že trpí dlouhodobou duševní chorobou znemožňující jí činit jakékoliv právní úkony, není schopna se o sebe sama postarat a je nutný dohled další osoby, není schopna pochopit význam či smysl jednání před soudem. Závěrem žalobkyně žádala, aby soud zrušil pro nezákonnost napadené rozhodnutí správního orgánu i rozhodnutí, které mu předcházelo, a žalované uložil povinnost k náhradě nákladů řízení.

Z obsahu vyžádaného *posudkového spisu vedené ohledně žalobkyně OSSZ Plzeň-sever* soud zjistil ze *záznamu jednání a posudku o invaliditě uvedené OSSZ ze dne 10.8.2011*, že žalobkyně byla uznána invalidní ve třetím stupni invalidity od 19.5.2011, když nelze přesně

zjistit vznik invalidity, neboť žalobkyně nebyla nikde vyšetřována a léčena do rodinou zajištěného vyšetření za hospitalizace v PL Dobřany v 5-6/11 s tím, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce s nejvýznamnějším dopadem na pokles s pracovní schopnosti je zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 8c) přílohy vyhlášky, pro něž se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 70%, která nebyla změněna ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky. Dle založeného záznamu o jednání a posudku o invaliditě ze dne 11.1.2012 vyhotoveného ČSSZ – lékařská posudková služba, pracoviště pro námitkové řízení v Plzni, byla žalobkyně uznána invalidní pro invaliditu druhého stupně s datem vzniku invalidity 19.5.2011 s tím, že k datu vydaného rozhodnutí bylo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu s nejvýznamnějším dopadem na pokles pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole V., položce 8b) přílohy vyhlášky, pro něž se stanovuje míra poklesu pracovní schopnosti 45% a vzhledem k jeho vlivu na schopnost využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti na schopnosti pokračovat v předchozí výdělečné činnosti nebo na schopnost rekvalifikace byla zvýšena tato hodnota dle § 3 odst. 2 vyhlášky o 10 %, takže celkově činí 55 %.

Dále z obsahu *kopii vysvědčení žalobkyně* soud zjistil, že žalobkyně povinnou školní docházku ukončila 30.6.1972 v 7. ročníku Zvláštní školy v Plzni, kdy ve třech ze sedmi povinných předmětů byla klasifikována známkou nedostatečnou.

Žalovaná ve svém obsáhlém vyjádření ze dne 17.5.2012 k žalobě zdůraznila mimo jiné, že k námitkám nebyly připojeny žádné lékařské zprávy, které by prokázaly zhoršení zdravotního stavu žalobkyně před rokem 2011 odpovídající invaliditě, proto lze souhlasit s posudkovým tvrzením lékaře z ledna 2012, že pokud žalobkyně od roku 1972 až do roku 1997 pracovala, byť jako pomocná síla, a neléčila se pro rozumové onemocnění, kdy konfliktní situace a poruchy chování vyvrcholily ústavní léčbou až v roce 2011, nelze uznat invaliditu před rokem 2011, i když se u žalobkyně jedná o onemocnění, u kterého je nelehké vzhledem k jeho charakteru přesně stanovit datum vzniku invalidity, neboť psychická onemocnění se vyvíjejí postupně a pozvolna dochází ke zhoršování zdravotního stavu až k úplné nemožnosti pracovního začlenění a selhávání intelektuálních schopností a dovedností. Z těchto důvodů žalovaná navrhla vyhotovení nového posudku u příslušné Posudkové komise ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen **PK MPSV** či **komise**), která znovu dostatečně a objektivně posoudí zdravotní stav žalobkyně a rozhodne o invaliditě, přičemž bude najisto posudkově zhodnoceno, v jakém stupni a od kdy je žalobkyně invalidní.

Z obsahu *dávkového spisu vedeného žalovanou ohledně žalobkyně* soud zjistil, že vyjádření žalované odpovídá obsahu spisu; napadené rozhodnutí bylo zástupci žalobkyně doručeno dne 16.3.2012 a námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 19.9.2011 byly podány včas. Ze založeného osobního listu důchodového pojištění zpracovaného dne 19.9.2011 vyplývá, že žalobkyně má poslední pojištění/zaměstnání vykázáno od 1.6. do 25.8.1997, v evidenci úřadu práce je vedena od 28.11.1997 (dosud).

Podáním ze dne 18. a 19.6.2012 bylo zástupcem žalobkyně navrženo, aby byl jako svědek v řízení před soudem vyslechnut bratr žalobkyně F. K., který bude po právní moci rozsudku Okresního soudu Plzeň-sever č.j. 6 Nc 765/2011-41 ze dne 18.5.2012 ustanoven opatrovníkem žalobkyně zbavené způsobilosti k právním úkonům.

Ze zapůjčeného spisu Okresního soudu Plzeň-sever sp. zn. 6Nc 765/2011 zdejší soud zjistil z *protokolu o jednání* a z *rozsudku ze dne 18.5.2012*, že žalobkyně byla zbavena způsobilosti k právním úkonům a bylo upuštěno od doručení rozhodnutí žalobkyni zejména na základě znaleckého posudku vypracovaného znalkyní MUDr. N. K. a jejího výsledku, neboť žalobkyně trpí duševní poruchou trvalého charakteru, a to lehkou až středně těžkou mentální retardací, pro kterou není schopna činit žádné právní úkony; jedná se o celoživotní záležitost a vývoj poruchy byl zřetelný již od dětství (psychomotorický vývoj značně opožděný) a tato retardace vznikla již před dosažením 18. roku věku. Usnesením ze dne 16.7.2012 byl ustanoven opatrovníkem žalobkyně její bratr F. K.

Při ústním jednání dne 16.7.2012 byl vyslechnut jako svědek bratr žalobkyně F. K., tj. ustanovený opatrovník žalobkyně, který popsal celý dosavadní život žalobkyně, se kterou a s rodiči žil ve společné domácnosti až do svého odchodu k výkonu základní vojenské služby, poté je už pouze navštěvoval, jelikož žil a pracoval v Klatovech; popsal i problémy žalobkyně v zaměstnání, kde pracovala vždy jako pomocná síla, a rodiče jednak přebírali její výplatu a používali ji v její prospěch, protože neuměla hospodařit s penězi, jelikož vlastně neznala jejich hodnotu, ale hlavně tzv. „žehlili“ její problémy v zaměstnání, aby o něj nepřišla a nemusela do ústavu. O invalidní důchod pro sestru M. nebylo nikdy předtím požádáno, protože mamí byla vždy zásadně proti tomu a on nechtěl dělat něco proti její vůli a vycházel z toho, že když je přesvědčena, že to se sestrou zvládne i po finanční stránce, že to nebude tzv. lámat přes koleno, ale situace se zhoršila i s ohledem na věk matky, proto nakonec došlo i k podání žádosti o invalidní důchod pro sestru.

Poté zdejší soud s ohledem na návrhy žalobkyně i žalované požádal PK MPSV - pracoviště v Plzni o vypracování posudku, jelikož v této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení, přičemž ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV, jak vyplývá z § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění. Vyžádaný *posudek byl komisí vypracován po jednání konaném dne 5.9.2012*, jemuž byla přítomna i žalobkyně se svým zástupcem. Z obsahu tohoto posudku soud mimo jiné zjistil, že žalobkyně byla **od 1.12.1997 do 31.12.2009** částečně invalidní podle § 44 odst. 1 zákona, nebyla plně invalidní podle § 39 téhož zákona a nešlo ani o plnou invaliditu před dosažením 18 let věku, neboť šlo o pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 33%, nedosahoval však 66% odpovídajících plné invaliditě a nešlo ani o schopnost vykonávat pro zdravotní postižení soustavnou výdělečnou činnost jen za zcela mimořádných podmínek. Žalobkyně byla **od 1.1.2010 do 18.5.2011** invalidní pro invaliditu prvního stupně dle § 39 odst. 2 písm. a), ale nešlo o invaliditu druhého nebo třetího stupně dle § 39 odst. 2 písm. b) či c) uvedeného zákona, jelikož šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%, nedosahoval však více než 49%. **Od 19.5.2011 (tedy i k datu vydání napadeného rozhodnutí)** je žalobkyně nadále invalidní pro invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, když jde o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70%. (*Doba platnosti – lhůta KLP: neúčelná; vznik invalidity 1.12.1997.*)

Po zhodnocení diagnóz a lékařských nálezů uvedených v posudku PK MPSV konstatovala, že u žalobkyně jde o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jehož rozhodující příčinou je lehká až středně těžká mentální retardace, porucha chování; v posledním roce se léčí pro hypertensi. Komise se v hodnocení poklesu pracovní schopnosti shodla s posudkem lékaře OSSZ a zdravotní stav hodnotila dle kapitoly V., položky 8c) přílohy vyhlášky 70%, přičemž tuto míru poklesu ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nezměnila. Zdravotní stav a stupeň mentálního postižení byl zhodnocen za diagnostické hospitalizace v Psychiatrické léčebně Dobřany; dle provedeného psychologického vyšetření se celkový intelektový výkon žalobkyně pohybuje na hranici lehké až středně těžké mentální retardace, osobnost simplexní, impulsivní s nízkou frustrační tolerancí a nízkou schopností sebekontroly, což může mít za následek konfliktní reakce a poruchy chování, takže vyžaduje dohled v běžném životě. I dle komise došlo ke vzniku invalidity třetího stupně dnem 19.5.2011, neboť k tomuto datu je objektivizován zdravotní stav žalobkyně. PK MPSV již nepředpokládá možnost pracovního začlenění se zohledněním závěru z diagnostické hospitalizace.

V průběhu doby od ukončení školní docházky žalobkyně došlo ke změnám zákonů v oblasti sociálního zabezpečení a důchodového pojištění a měnila se i posudková kritéria. Při zpětném zkoumání zdravotního stavu komise vycházela ze zjištěných a objektivně doložených skutečností, avšak k dispozici měla pouze zprávu z diagnostické hospitalizace v PL Dobřany z roku 1973. PK MPSV nezjistila splnění posudkových kritérií pro uznání invalidity již před ukončením školní docházky, neboť *dle zákona č. 121/1975 Sb.*, o sociálním zabezpečení, bylo možno uznat plnou invaliditu podle § 25 odst. 3 písm. a) *pokud posuzovaný pro dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav byl neschopen vykonávat jakékoliv soustavné zaměstnání. Tuto podmínku žalobkyně nesplňuje*, neboť po ukončení povinné školní docházky nastoupila do zaměstnání jako pomocná síla a zaměstnání vykonávala dlouhodobě, nejednalo se tedy o neschopnost definovanou zákonem, neboť za soustavné zaměstnání se považovalo zaměstnání vykonávané s určitou pravidelností a v takovém rozsahu, že dosažený výdělek tvořil stálý zdroj příjmu. U žalobkyně byl výkon zaměstnání důkazem, že byla soustavného zaměstnání schopna a tento typ invalidity není možné uznat. Není rovněž možné stanovit datum vzniku invalidity do doby před dovršením věku, v němž končí návštěva základní školy, neboť (§ 32 odst. 2 zákona č. 121/1975 Sb.) žalobkyně byla schopna vykonávat soustavné zaměstnání. Podle § 25 odst. 3 písm. d) zákona č. 121/1975 Sb. bylo možno uznat plnou invaliditu, pokud zdravotní stav sice dovoľoval výkon soustavného zaměstnání, ale jen zcela mimořádných podmínek. Tento typ invalidity byl určen pro osoby nevidomé nebo se stavy po amputaci obou dolních nebo horních končetin nebo tomu odpovídajícími funkčními ztrátami. V ostatních případech bylo podmínkou pro uznání tohoto typu invalidity při mimořádně závažném zdravotním stavu zvlášť individuálně upravené pracovní podmínky v konkrétním zaměstnání a toto muselo být dokladováno. V případě žalobkyně nemá komise takovou úpravu pracovních podmínek nijak dokladováno.

Zákonem č. 155/1995 Sb. došlo ke změně posudkových kritérií od 1.1.1996, kdy bylo zavedeno určování poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti vycházející ze zjištěného zdravotního stavu pojištěnce doloženého výsledky funkčních vyšetření a z jeho schopnosti vykonávat práce odpovídající zachovaným tělesným, smyslovým a duševním schopnostem. Procentní míra poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti podle druhu zdravotního postižení stanovila vyhláška č. 284/1995 Sb. a dle kapitoly V., položka 6, písm. a) (příloha č. 2 uvedené vyhlášky) byl pokles výdělečné schopnosti – lehká mentální retardace v rozmezí 15–40 %.

Komise hodnotila míru poklesu schopnosti soustavné výdělečné činnosti 40% dle kapitoly V., položky 6, písm. a) dle přílohy č. 2 vyhlášky č. 284/95 Sb. na horní hranici procentuálního rozpětí, tj. 40%, neboť již od první hospitalizace v roce 1973 v PL Dobřany byla stanovena diagnóza oligofrenie v pásmu těžké debility a s poruchami chování. Při poslední hospitalizaci v PL Dobřany v roce 2011 byla výše uvedená diagnosa potvrzena, došlo k dalšímu prohloubení mentálního defektu i poruch chování. Podmínky pro zvýšení dle § 6 odst. 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb. nebyly splněny, neboť nebyly dokladovány příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu. Datum vzniku částečné invalidity stanovila PK MPSV dnem 1.12.1997, tj. po ukončení pracovní neschopnosti v ochranné lhůtě. Žalobkyně již od té doby nevykonávala soustavou výdělečnou činnost a byla pouze v evidenci úřadu práce. Z dosavadního průběhu onemocnění lze předpokládat postupné zhoršování adaptace na pracovní podmínky a sociální začlenění; výrazné zhoršení zdravotního stavu, zejména sociální selhávání; poruchy chování vedoucí ke konfliktům jsou popisovány až v poslední době před diagnostickou hospitalizací; zjištěné intelektové schopnosti jsou na hranici střední mentální retardace a stav vyústil k podání žádosti o zbavení svéprávnosti a žalobkyně byla zbavena způsobilosti k právním úkonům rozsudkem Okresního soudu Plzeň-sever ze dne 18.5.2012, který nabyl právní moci dne 20.9.2012; žalobkyně má ustanoveného opatrovníka.

Komise také uvedla, že zdravotní stav nebylo možno hodnotit podle kapitoly V., položka 6, písm. b) podle přílohy 3 k vyhlášce č. 284/1995 Sb., položka 8, neboť se nejednalo o střední mentální retardaci, ani nebylo možno hodnotit podle položky 9, neboť nešlo o těžkou formu duševního onemocnění provázenou častými atakami a opakovaným ústavním léčením; žalobkyně nebyla psychiatricky léčena ani hospitalizována od diagnostické hospitalizace v roce 1973.

Z důvodu změny předpisů platných do 31.12.2009 komise od 1.1.2010 do 18.5.2011 hodnotila pokles pracovní schopnosti žalobkyně dle kapitoly V., položky 8b) přílohy vyhlášky 40%, neboť nebyla dokladována žádná změna zdravotního stavu, ani procentní míru poklesu pracovní schopnosti ve smyslu § 3 a § 4 citované vyhlášky nezměnila. *(Stejnopis posudku i doplnění byl doručen žalobkyni i žalované.)*

Podle § 43 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění platném do 31.12.2009 (dále jen **zákon**) má pojištěnec nárok na částečný invalidní důchod, jestliže se stal částečně invalidním

- a) a získal potřebnou dobu pojištění, nebo
- b) následkem pracovního úrazu.

Dle § 44 odst. 1 věta první zákona je pojištěnec částečně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 33 %. Dle § 44 odst. 2 věta první zákona pojištěnec je částečně invalidní též tehdy, jestliže mu dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav značně ztěžuje obecné životní podmínky.

Podle § 39 odst. 1 uvedeného zákona je pojištěnec plně invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu

- a) poklesla jeho schopnost soustavné výdělečné činnosti nejméně o 66 %, nebo
- b) je schopen pro zdravotní postižení soustavné výdělečné činnosti jen za zcela mimořádných podmínek.

S účinností od 1.1.2010 je stanoveno v § 39 zákona následující:

(1) *Pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.*

(2) *Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla*

- a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně,*
- b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně,*
- c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*

(3) *Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.*

Podle § 40 odst. 1 písm. f), odst. 2 zákona (od 1.1.2010) potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod činí u pojištěnce ve věku nad 28 let pět roků. ***Potřebná doba pojištění pro nárok na invalidní důchod se zjišťuje z období před vznikem invalidity,*** a jde-li o pojištěnce ve věku nad 28 let, ***z posledních deseti roků před vznikem invalidity. U pojištěnce staršího 38 let se podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v období posledních 20 let před vznikem invalidity; potřebná doba pojištění činí přitom 10 roků.*** Podmínka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod se považuje za splněnou též, byla-li tato doba získána v kterémkoliv období deseti roků dokončeném po vzniku invalidity; u pojištěnce mladšího 24 let činí přitom potřebná doba pojištění dva roky.

Dle § 4 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen **s.ř.s.**), soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických a právnických osob v oblasti veřejné správy, (dále jen „správní orgán“). Ve věcech důchodového pojištění *rozhoduje specializovaný samosoudce*, který má práva a povinnosti předsedy senátu (§ 31 odst. 2, 3 s.ř.s.).

Podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. *soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem pro nepřezkoumatelnost spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí.*

V § 78 odst. 1 věta první, odst. 3, 4 a 5 s.ř.s. je stanoveno: je-li žaloba důvodná, soud zruší napadené rozhodnutí pro nezákonnost nebo pro vady řízení. Zrušuje-li soud rozhodnutí, podle okolností může zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo a soud přihlíží ve vztahu k žalobním bodům na rozhodnutí uvedených správních orgánů jako na jeden celek. Zruší-li soud rozhodnutí, vysloví současně, že se věc vrací k dalšímu řízení žalovanému, a právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku nebo rozsudku vyslovujícím nicotnost, je v dalším řízení správní orgán vázán. Podle § 75 odst. 1 s.ř.s. je *pro soud rozhodující skutkový a právní stav*, který tu byl v době rozhodování

správního orgánu, tj. v této věci *k datu 14.3.2012*, a je povinen přezkoumat napadený výrok v mezích žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 věta první s.ř.s.).

Žalobkyně se podanou žalobou domáhá uznání invalidity z mládí a přiznání invalidity třetího stupně. Do 31.12.2009 byla částečná invalidita právně upravena ve shora citovaných § 43 a § 44 zákona.

Pro úplnost soud dodává, že do 31.12.2009 dle § 6 odst. 4 vyhlášky č. 284/1995 Sb. v případě, že příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je zdravotní postižení, které s ohledem na jeho předchozí výdělečné činnosti, dosažené vzdělání, zkušenosti, znalosti a schopnost rekvalifikace způsobuje pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu této schopnosti, lze tuto horní hranici zvýšit až o 10 procentních bodů. To platí obdobně, nastal-li pokles schopnosti soustavné výdělečné činnosti uvedený ve větě první v důsledku působení více příčin dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce. V této věci však nebyly shledány podmínky pro toto zvýšení, ani pro snížení až o 10 procentních bodů (§ 6 odst. 5 vyhlášky). *Obdobná úprava je obsažena od 1.1.2010 v § 3 a § 4 vyhlášky č. 359/2009 Sb.*

Po doručení shora citovaného posudku PK MPSV ze dne 5.9.2012 má soud za prokázané, že *k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované (14.3.2012) byla žalobkyně invalidní ve třetím stupni invalidity, ale ještě předtím byla od 1.12.1997 do 31.12.2009 částečně invalidní, od 1.1.2010 do 18.5.2011 se jednalo o invaliditu prvního stupně a dnem 19.5.2011 došlo ke vzniku invalidity třetího stupně*, proto je *žaloba podaná důvodně*, a *soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 14.3.2012 i jemu předcházející rozhodnutí ze dne 19.9.2011 bez jednání rozsudkem zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení* (§ 78 odst. 1, 4 s.ř.s.) *spočívající v nedostatečném posudkovém zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně*, neboť správní orgán si neopatřil ve správním řízení takové důkazy, které by prokázaly skutečný stav věci, jelikož dle posudku PK MPSV došlo u žalobkyně již od 1.12.1997 k poklesu míry schopnosti soustavné výdělečné činnosti nejprve o 40% a k dalšímu poklesu pracovní schopnosti o 70% došlo od 19.5.2011. Zjištěný předmětný nedostatek byl způsoben při vypracování podkladových rozhodnutí při posouzení zdravotního stavu žalobkyně na příslušné OSSZ Plzeň-sever a poté na ČSSZ – oddělení námitkové a odvolací agentury LPS (tj. lékařské posudkové služby) v Plzni, kdy byla žalobkyně uznána invalidní až od 19.5.2011.

Po právní moci tohoto rozsudku bude proto vycházet žalovaná ze zjištění, že žalobkyně je částečně invalidní od 1.12.1997 a od 19.5.2011 se jedná o invaliditu třetího stupně (§ 78 odst. 5 s.ř.s.), *o čemž vydá rozhodnutí obsahující mimo jiné i důvod vydání rozhodnutí, tj. uznání invalidity od uvedeného data*, čímž bude realizovat rozsudek Krajského soudu v Plzni sp. zn. 16Ad 16/2012 ze dne 18.9.2012, když rozhodnutí o částečném invalidním důchodu a změně stupně invalidity by byla vydala žalovaná i v případě zjištění částečné invalidity žalobkyně již na základě posouzení zdravotního stavu při jednání na OSSZ Plzeň-sever a i v případě zjištění této invalidity v řízení o námitkách.

O náhradě nákladů řízení (*výrok II. rozsudku*) bylo rozhodnuto dle § 60 odst. 1 s.ř.s. věta první, podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů

řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Zástupce žalobkyně specifikoval náklady tohoto řízení v podáních ze dne 13. a 17.9.2012 a soud shledal, že jeho nárok je oprávněný a přiznal mu částku za 4 úkony právní služby (á 500,-Kč, za *převzetí věci, sepsání žaloby, zastoupení u jednání dne 16.7.2012 a zastoupení u PK MPSV dne 5.9.2012*), tj. 2.000,-Kč, za 4 režijní paušály (á 300,-Kč), tj. 1.200,-Kč a 640,-Kč (20% DPH z částky 3.200,-Kč), což je v zcela v souladu s § 9 odst. 2, § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb., *advokátní tarif*; tedy celkem 3.840,-Kč (jmenovaný advokát je plátcem DPH). Uvedenou částku je povinna žalovaná uhradit ve lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení ve dvou písemných vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o této stížnosti rozhoduje.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. *Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.*

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Plzni dne 18. září 2012

JUDr. Alena Hocká
samosoudkyně